

T E C T U M .

TECTUM ARCHITECT GRZEGORZ BAJOREK
38 - 331 SZALOWA 557, TEL. 502 666 192
E-MAIL: GRZEGORZ.BAJOREK@GMAIL.COM
WWW . TECTUM - ARCHITECT . PL

PROJEKT ARCHITEKTONICZNO - BUDOWLANY

NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO:

REMONT ELEWACJI SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 IM. MARCINA KROMERA W BIECZU.

KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO: IX

ADRES:

DZIAŁKA NR EWID. : 323
JEDNOSTKA EWID. : MIASTO BIECZ
OBRĘB : BIECZ

INWESTOR:

GMINA BIECZ, UL. RYNEK 1, 38-340 BIECZ

ZESPÓŁ AUTORSKI :

DATA OPRACOWANIA: 12 . 2023

IMIĘ I NAZWISKO		NR UPRAWNIENI	PODPIS
ARCHITEKTURA			
PROJEKTANT	mgr inż. arc. GRZEGORZ BAJOREK	MPOIA/044/2018 spec. architektoniczna	

SPIS ZAWARTOSCI OPRACOWANIA

A. CZĘŚĆ OPISOWA PROJEKTU ARCHITEKTONICZNO - BUDOWLANEGO.....	3
1. Przedmiot zamierzenia budowlanego.....	3
2. Podstawa opracowania.....	3
3. Rodzaj i kategoria obiektu budowlanego.....	3
4. Przeznaczenie i program użytkowy.....	3
5. Dane techniczne.....	3
6. Układ przestrzenny i forma architektoniczna.....	4
7. Zakres prac remontowych.....	4
8. Obszar oddziaływania obiektu.....	5
9. Opinia i kategoria geotechniczna oraz sposób posadowienia budynku.....	5
10. Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu budowlanego na środowisko i jego wykorzystanie oraz na zdrowie ludzi.....	5
11. Dane informacyjne o wpisie do rejestru zabytków oraz ochronie na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	5
12. Uwagi końcowe.....	6
12.1. Liczba lokali mieszkalnych i użytkowych.....	6
12.2. Dostosowanie budynku do obsługi osób niepełnosprawnych.....	6
12.3. Informacja o zasadniczych elementach wyposażenia budowlano - instalacyjnego zapewniających użytkowanie obiektu budowlanego zgodnie z przeznaczeniem.....	6
12.4. Warunki ochrony przeciwpożarowej.....	6
12.5. Pozostałe uwarunkowania.....	6
B. OŚWIADCZENIA, UPRAWNIENIA, ZAŚWIADCZENIA PROJEKTANTÓW.....	7
1. Oświadczenie projektantów.....	7
2. Uprawnienia i zaświadczenia projektantów.....	8
C. INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA.....	9
1. Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego.....	9
2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych.....	9
3. Elementy zagospodarowania terenu, które mogą stwarzać zagrożenie.....	9
4. Przewidywane zagrożenia podczas realizacji robót budowlanych.....	9
5. Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót niebezpiecznych.....	9
6. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót.....	10
D. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH.....	11
1. Historia obiektu.....	11
2. Forma architektoniczna.....	11
2. Stan zachowania, przyczyny zniszczeń.....	12
3. Strategia konserwatorska.....	12
4. Program prac konserwatorskich.....	14
E. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	
F. CZĘŚĆ RYSUNKOWA	
rys. S1 SYTUACJA.....	skala 1:500
rys. A1 ELEWACJA PÓŁNOCNA (FRONTOWA).....	skala 1:50
rys. A2 ELEWACJA POŁUDNIOWA.....	skala 1:50
rys. A3 ELEWACJA WSCHODNIA.....	skala 1:50
rys. A4 ELEWACJA ZACHODNIA.....	skala 1:50

1. Przedmiot zamierzenia budowlanego.

Przedmiotem inwestycji jest REMONT ELEWACJI SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 IM. MARCINA KROMERA W BIECZU.

2. Podstawa opracowania.

- Umowa z Inwestorem
- Wypis i wyrys z Miejsowego Planu Zagospodarowania przestrzennego.
- Wytyczne Inwestora i Użytkownika
- Wizja lokalna
- Inwentaryzacja do celów projektowych
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
- USTAWA z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 23 czerwca 2003r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia
- Normy i przepisy budowlane.

3. Rodzaj i kategoria obiektu budowlanego.

- Rodzaj: **Budynek kultury i oświaty – szkoła podstawowa.**
- Kategoria obiektu budowlanego: **IX**

4. Przeznaczenie i program użytkowy.

- Przeznaczenie budynku: **budynek użyteczności publicznej**
- Program użytkowy:
 - PARTER: pomieszczenia lekcyjne, socjalne
 - I PIĘTRO: pomieszczenia lekcyjne, biurowe

5. Dane techniczne.

- Powierzchnia zabudowy507 m²
- Powierzchnia użytkowa811 m²
- Kubatura4835 m³
- Wysokość..... 12.30 m
- Długość..... 35.1 m
- Szerokość..... 16.9 m
- Ilość kondygnacji..... 2 nadziemne, 1 podziemna
- Konstrukcja ścian.....murowana z cegły
- Konstrukcja dachu.....drewniana

6. Układ przestrzenny i forma architektoniczna.

Przedmiotowy budynek szkolny założony na planie podłużnym w formie litery F, piętrowy, częściowo podpiwniczony (od strony wschodniej). Budynek znieiony z cegły czerwonej pochodzącej najpewniej z miejscowej cegielni, otynkowany, dach wielopłaciowy kryty blachą ocynkowaną na rąbek stojący. Wszystkie elewacje tynkowane – obecnie tynk w kolorze szarym, opaski okienne malowane na biało, pierwotnie elewacje malowane w co najmniej dwóch kolorach. Elewacja frontowa 9 osiowa, korpus główny ujęty po bokach dwoma skrzydłami (wschodnie w formie wysłużonej wychodzące poza linię elewacji tylnej). W osi centralnej ryzalit z szczytem wieńczącym zamkniętym profilowanym, wydatnym gzymsem, w szczycie umieszczony oculus ujęty stiukową oprawą w formie opaski. Okna na parterze prostokątne, na pierwszym piętrze zamknięte łukiem odcinkowym. Elewacja frontowa posiada bogatą dekorację: opaski nad i podokienne, płyciny, profilowane gzymsy z stiukowymi fryzami, stiukowe formy rzeźbiarskie o motywach roślinnych i antropomorficznych. Po II wojnie światowej dokonano w bryle budynku pewnych modyfikacji – zamurowano przestrzeń pomiędzy skrzydłem w elewacji tylnej a ryzalitem zyskując w ten sposób dwa dodatkowe pomieszczenia (na parterze i piętrze). W elewacji frontowej zlikwidowano główne drzwi wejściowe we frontowej elewacji, usunięto również schody (od tego czasu wejście główne do szkoły znajduje się przez wspomniana powyżej dobudówkę znajdującą w elewacji tylnej).

7. Zakres prac remontowych.

COKÓŁ I ŚCIANY FUNDAMENTOWE.

- Skucie tynków w partiach cokołowych;
- Rozebranie opaski z płyt betonowych przy ścianie północnej i zachodniej;
- Profilowanie terenu przy ścianie północnej i zachodniej z obniżeniem terenu do stanu pierwotnego;
- Wykonanie odkrywek ścian fundamentowych;
- Remont i izolacja ścian fundamentowych na podstawie odrębnego opracowania i postępowania administracyjnego;

PARTIE TYNKÓW

- Po ustawieniu rusztowań wykonanie szczegółowych odkrywek i badań, co do pierwotnej kolorystyki.
- Zabezpieczenie otworów okiennych.
- Osłuchanie powierzchni i w razie konieczności wykonanie zastrzyków podklejających.
- Oczyszczenie pierwotnej powierzchni tynków na powierzchniach dekoracji sztukatorskich
- Usunięcie odparzonych i rozluźnionych partii tynków.
- Usuwanie cementowanych i zdeintegrowanych partii tynku w strefach przyziemia.
- Wykonanie niezbędnych prac murarskich – wymiana uszkodzonych cegieł, przemurowanie obluzowanego wątku.
- Założenie tynków solochłonnych w partiach cokołowych
- Założenie nowych tynków. Zaleca się zastosowanie tynków z zawartością trasu.
- Opracowanie powierzchni ścian cienkowarstwowym tynkiem filcowanym.
- Opracowanie kolorystyczne powierzchni tynków. Powierzchnia tynku po założeniu warstwy filcowanej posiadać będzie kolorystykę starej bieli. Ostateczną kolorystykę ustalić z Inwestorem i Projektantem. Do wymalowań zaleca się zastosowanie farby krzemianowej.

PARTIE PROFILI CIĄGNIONYCH ORAZ DETALI SZTUKATORSKICH

- Dezynfekcja powierzchni.
- Wzmacnianie osypujących się partii sztukatorskich.
- Wykonanie zastrzyków w miejscach odparzeń.
- Montaż (w razie konieczności) oderwanych od podłoża elementów sztukatorskich na kotwach z zastosowaniem mrozoodpornej zaprawy mineralnej.
- Oczyszczenie powierzchni detalu architektonicznego z zabrudzeń atmosferycznych.
- Usuwanie zdeintegrowanych partii detali architektonicznych i profili ciągnionych.
- Wzmacnianie osłabionego podłoża murowego.

- Naprawa ubytków w detalu architektonicznym, w tym częściowe wykonanie nowych jego partii metodą profili ciągnionych.
- Wyprawa powierzchni detalu sztukatorskiego szpachlówką mineralną drobnoziarnistą.
- Rekonstrukcja niektórych elementów sztukatorskiego wystroju metodą odlewu i montaż elementów z zastosowaniem zbrojeń nierdzewnych prętów i kotew oraz kleju mineralnego.
- Opracowanie kolorystyczne detalu architektonicznego na podstawie propozycji wykonawcy prac i zatwierdzonych przez komisję konserwatorską.

8. Obszar oddziaływania obiektu.

- Roboty budowlane nie wykraczają poza działkę nr 323 na której zlokalizowany jest obiekt budowlany.

9. Opinia i kategoria geotechniczna oraz sposób posadowienia budynku.

- Istniejące – bez zmian.
- Warunki gruntowe – proste
- Kategoria geotechniczna II

10. Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu budowlanego na środowisko i jego wykorzystanie oraz na zdrowie ludzi.

W przedmiotowej inwestycji zastosowane będą rozwiązania materiałowe i technologiczne mające na celu ograniczenie negatywnego wpływu inwestycji na środowisko.

Wody opadowe i roztopowe będą doprowadzane obecnie do sieci kanalizacji deszczowej.

Wszystkie odpady w tym odpady niebezpieczne powstałe w trakcie realizacji oraz eksploatacji przedsięwzięcia zostaną przekazane uprawnionym odbiorcom do utylizacji, unieszkodliwiania lub składowania.

W trakcie realizacji przedsięwzięcia może wystąpić krótkotrwałe zwiększenie poziomu hałasu, uciążliwości te ustąpią jednak po zakończeniu budowy obiektów.

Biorąc pod uwagę charakter oraz lokalizację planowanej inwestycji stwierdza się, że nie będzie ona powodować przekroczenia standardów środowiska.

11. Dane informacyjne o wpisie do rejestru zabytków oraz ochronie na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

- Obiekt leży w strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej dzielnicy staromiejskiej.
- Ustala się następujące warunki zagospodarowania obiektów:
 - utrzymuje się obiekty zabytkowe z zachowaniem ich substancji i detali architektonicznych i zakazuje się przekształceń powodujących obniżenie wartości historycznych, estetycznych lub architektonicznych obiektów i ich bezpośredniego otoczenia, w szczególności: zmiany rytmu, proporcji i wymiarów okien elewacji, poszerzania drzwi, wprowadzania innych niż historyczne okładzin elewacji, zmiany kolorystyki na kolor inny niż kolor historyczny, umieszczania na obiektach zabytkowych reklam neonowych, wielkoformatowych.

12. Uwagi końcowe.

12.1. Liczba lokali mieszkalnych i użytkowych.

- Istniejąca – bez zmian. Budek stanowi jeden lokal użytkowy. W budynku nie mam lokali mieszkalnych

12.2. Dostosowanie budynku do obsługi osób niepełnosprawnych.

- Istniejące – bez zmian.

12.3. Informacja o zasadniczych elementach wyposażenia budowlano - instalacyjnego zapewniających użytkowanie obiektu budowlanego zgodnie z przeznaczeniem.

- Istniejące – bez zmian.

12.4. Warunki ochrony przeciwpożarowej.

- Istniejące – bez zmian.
- Kategoria zagrożenia ludzi - ZL III
- Klasa odporności budynku – D

12.5. Pozostałe uwarunkowania.

- Projekt architektoniczno - budowlany należy rozpatrywać łącznie z „ Programem prac konserwatorskich” i projektami branżowymi. Poszczególne rysunki należy rozpatrywać łącznie z opisem.
- Zastosowane w projekcie materiały muszą ściśle odpowiadać Programowi Prac Konserwatorskich.
- Zastosowane materiały należy użyć i wykonać zgodnie z zaleceniami kart technicznych produktów, w celu uniknięcia interakcji - zaleca się użycie materiałów jednego producenta jako systemu,
- Jakikolwiek zmiany materiałowe winny być skonsultowane z WUOZ oraz projektantem i nie powinny być o gorszych parametrach technicznych
- Wykonawca prac powinien zaznajomić się z całą dokumentacją, nieznaną detalu oraz zagadnień konserwatorskich może doprowadzić do błędów wykonawczych trudnych do odwrócenia.
- Wykonawca winien wykazać duże doświadczenie budowlane przy obiektach zabytkowych
- Roboty budowlane powinny być wykonywane zgodnie z zasadami sztuki budowlanej oraz obowiązującymi przepisami i normami.
- Materiały budowlane powinny posiadać certyfikat lub deklarację zgodności o dopuszczeniu do wbudowania w obiekt budowlany.
- W wypadku ewentualnych wątpliwości, niejasności lub innych okoliczności zaistniałych w trakcie realizacji budowy należy porozumieć się z autorem projektu.
- Wszystkie roboty budowlane winny być prowadzone pod nadzorem kierownika budowy posiadającego odpowiednie uprawnienia do pełnienia samodzielnej funkcji w budownictwie.
- Opracowanie podlega ochronie prawnej w zakresie praw autorskich.
- Projektowane roboty budowlane nie naruszają interesów osób trzecich.

O p r a c o w a ł : mgr inż. arch. **Grzegorz Bajorek**

B. OŚWIADCZENIA, UPRAWNIENIA, ZAŚWIADCZENIA PROJEKTANTÓW

1. Oświadczenie projektantów.

Jako projektanci, w rozumieniu art. 20 i 21 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 nr 243 poz 1623.) odpowiedzialni za **projekt architektoniczno - budowlany** :

NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO :

REMONT ELEWACJI SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 IM. MARCINA KROMERA W BIECZU.

ADRES :

DZIAŁKA NR EWID. : **323**
JEDNOSTKA EWID. : **MIASO BIECZ**
OBRĘB : **BIECZ**

(zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy Prawo budowlane)
oświadczamy że w/w projekt jest kompletny i został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej do celu jakiemu ma służyć.

ZESPÓŁ AUTORSKI :

DATA OPRACOWANIA : **12.2023**

IMIĘ I NAZWISKO		NR UPRAWNIEN	PODPIS
ARCHITEKTURA			
PROJEKTANT	mgr inż. arch. GRZEGORZ BAJOREK	MPOIA/044/2018 spec. architektoniczna	

2. Uprawnienia i zaświadczenia projektantów.

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Małopolska Okręgowa Rada Izby Architektów RP

ZAŚWIADCZENIE - ORYGINAŁ (wypis z listy architektów)

Małopolska Okręgowa Rada Izby Architektów RP zaświadcza, że:

mgr inż. arch. GRZEGORZ BAJOREK

posiadający kwalifikacje zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w specjalności architektonicznej i w zakresie posiadanych uprawnień nr **MPOIA/044/2018**, jest wpisany na liście członków Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP pod numerem: **MP-2389**.

Członek czynny od: 27-09-2018 r.

Data i miejsce wygenerowania zaświadczenia: 22-08-2023 r. Kraków.

Zaświadczenie jest ważne do dnia: **31-01-2024 r.**

Podpisano elektronicznie w systemie informatycznym Izby Architektów RP przez:
Grzegorz Lechowicz, Sekretarz Okręgowej Rady Izby Architektów RP.

Nr weryfikacyjny zaświadczenia:

MP-2389-F3Y1-66A5-C3F2-4Y8E

Dane zawarte w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić podając nr weryfikacyjny zaświadczenia w publicznym serwisie internetowym Izby Architektów: www.izbaarchitektow.pl lub kontaktując się bezpośrednio z właściwą Okręgową Izbą Architektów RP.

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MAŁOPOLSKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW RP
OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA

Znak sprawy: OKK/Ur/8/43/18/MP

Kraków, dnia 11.06.2018 r.

DECYZJA nr **MPOIA/044/2018**

Na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 2 oraz art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2016 r., poz. 1725) w związku z art. 12, art. 13, art. 14 ust. 1 pkt 1 oraz art. 14 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r., poz. 1332) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257)

stwierdza się, że:

Pan mgr inż. arch. Grzegorz Bajorek
urodzony w dniu 20 stycznia 1979 r., w Krakowie
posiada odpowiednie wykształcenie techniczne oraz praktykę zawodową i po zdaniu egzaminu z wynikiem pozytywnym otrzymuje

UPRAWNIENIA BUDOWLANE

w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń,
Powyższe uprawnienia budowlane upoważniają do wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, obejmującej: projektowanie, sprawdzanie projektów architektoniczno-budowlanych i sprawowanie nadzoru autorskiego oraz sprawowanie kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych.

Na podstawie art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257) odstępuje się od uzasadnienia decyzji jako uwzględniającej w całości żądanie strony.

Od powyższej decyzji przysługuje Panu odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Izby Architektów RP za pośrednictwem Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

mgr inż. arch. Winold Storc, Przewodniczący OKK

mgr inż. arch. Stanisław Mętręski, Vice Przewodniczący OKK

mgr inż. arch. Ewonia Zambach-Byłba, Sekretarz OKK

dr inż. inż. arch. Wojciech Chmielewski, Członek OKK

mgr inż. arch. Piotr Czerwiński, Członek OKK

Orzekają:

1. Pan Grzegorz Bajorek;

2. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego - w celu wpisania do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane (po uprawnieniu się decyzji);

3. Rada Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP (po uprawnieniu się decyzji);

4. a/a.

30-110 Kraków, ul. Kraszewskiego 36, tel./fax: 12 427 26 47, e-mail: malopolska@izbaarchitektow.pl, <http://www.mpoia.pl>
NIP: 677-21-89-383, Regon: 01746535-00160, Konto: PKO BP S.A. Oddział 5 w Krakowie Nr. 10 1020 2506 0000 1202 0014 2307

1. Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego.

- Ustawienie rusztowań
- Skucie tynków
- Roboty izolarskie
- Roboty murarskie
- Roboty tynkarskie
- Prace konserwatorskie przy detalach sztukatorskich
- Roboty malarskie

2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych.

Zgodnie z mapą do celów projektowych na której opracowano projekt zagospodarowania terenu.

3. Elementy zagospodarowania terenu, które mogą stwarzać zagrożenie.

Istniejące zagospodarowanie terenu, na którym wykonywane będą roboty związane z realizacją projektowanej inwestycji nie stwarzają zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi z uwagi na lokalizację (odległość od miejsca wykonywania robót).

4. Przewidywane zagrożenia podczas realizacji robót budowlanych.

Występujące roboty budowlane których charakter, organizacja lub miejsce prowadzenia może stwarzać ryzyko powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

- wykonywanie wykopów o ścianach pionowych bez podparcia o głębokości większej niż 1,5 m (niebezpieczeństwo przysypania ziemią)
- roboty na wysokości powyżej 1m : (niebezpieczeństwo upadku z wysokości - rusztowania lub dachu)
- montaż, demontaż rusztowań (niebezpieczeństwo uderzenia lub przygniecenia ciężkim elementem oraz ryzyko upadku z wysokości)
- roboty izolarskie i malarskie (niebezpieczeństwo działania substancji chemicznych)
- roboty instalacyjne (niebezpieczeństwo porażenia prądem)
- roboty budowlane przy obsłudze maszyn i urządzeń (niebezpieczeństwo uszkodzenia ciała, poparzenia, porażenia prądem)

5. Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót niebezpiecznych.

Wszyscy pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r. W sprawie BHP przy wykonywaniu robót budowlanych.

Wszelkie prace związane z wykonaniem projektowanej inwestycji mogą wykonywać wyłącznie pracownicy posiadający wymagane kwalifikacje, uzależnione od zajmowanego stanowiska i rodzaju wykonywanej pracy.

Każdy z pracowników winien odbyć przeszkolenie w zakresie BHP odpowiadające stanowisku i specyficznym warunkom wykonywanej pracy.

Przed przystąpieniem do wykonywania robót należy poinformować pracowników o czynnikach mogących stwarzać zagrożenie na terenie budowy, sposobach przeciwdziałania zagrożeniom (m.in. bezwzględnej konieczności przestrzegania wymagań wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie prowadzenia robót budowlanych, obowiązku stosowania środków ochrony indywidualnej itp.) oraz zasadach postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia.

6. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót.

- Należy wygrodzić i odpowiednio oznakować plac budowy wraz z obszarem stwarzającym niebezpieczeństwo przy robotach elewacyjnych na rusztowaniach i robotach przy użyciu dźwigu,
- Wykonać bezpieczne dla pracowników dojścia i dojazdy do obiektów socjalnych budowy.
- Należy wykonać dojazd do placu budowy stanowiący drogę ewakuacyjną.
- Zwraca się uwagę na konieczność wykonania i odbioru rusztowań zgodnie z obowiązującymi przepisami
- Zapewnienie energii na placu budowy powierzyć osobom posiadającym odpowiednie uprawnienia.
- Na placu budowy zapewnić zaplecze socjalne dla pracowników w tym wydzielony i oznakowany punkt pierwszej pomocy oraz rozmieścić w widocznych oznakowanych miejscach środki gaśnicze.
- Maszyny i urządzenia elektryczne zabezpieczyć przeciwporażeniowo.
- Wykonanie robót spawalniczych powierzyć osobom posiadającym odpowiednie uprawnienia.
- Wykonanie robót instalacyjnych energetycznych powierzyć osobom posiadającym odpowiednie uprawnienia.
- Roboty z użyciem maszyn specjalistycznych np. dźwigu mogą wykonywać jedynie Osoby uprawnione
- Na stanowisku robót spawalniczych przygotować środki obrony p-poż i BHP.
- Osoby wykonujące prace malarskie i izolarskie powinny zapoznać się z Instrukcjami BHP opracowanymi przez Producenta użytkowania konkretnych wyrobów.
- Używać tylko wyrobów posiadających dopuszczenia do stosowania bez konieczności ewakuowania osób trzecich z budynku (okresów karencji).
- Na dojściach do stanowisk rozmieścić informacje o kierunkach ewakuacji, usytuowaniu środków ochrony i obrony p-poż.
- Kierowanie budową należy powierzyć Osobie posiadającej wszelkie wymagane uprawnienia, która przejmie pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo i prawidłowe wykonanie robót.

O p r a c o w a ł : mgr inż. arch. **Grzegorz Bajorek**

1. Historia obiektu.

Budynek dawnej Szkoły Żeńskiej w Bieczu, jest jednym z najcenniejszych zabytków architektury związanej z budownictwem przeznaczonym dla użyteczności publicznej, zarówno w Bieczu jak i w całym regionie. Jego powstanie wiąże się z powołaniem w 1903 roku w Bieczu nowej jednostki edukacyjnej – 5-klasowej Szkoły Ludowej Żeńskiej w Bieczu im. Królowej Jadwigi. W tym roku nastąpiła reorganizacja bieckiego szkolnictwa – z działającej dotychczas jedynej w mieście, 5-klasowej Szkoły Ludowej Mieszanej, wydzielono dwie szkoły: męską i żeńską. Problemem okazała się baza lokalowa – nowy budynek dawnej Szkoły Mieszanej wzniesiony w latach 1890-1891 (dzisiejszy budynek Szkoły Podstawowej nr 2), przeznaczony został dla użytkowania przez Szkołę Męską, natomiast Szkoła Żeńska korzystała z lokali należących do samorządu miejskiego oraz w wynajmowanych na ten cel obiektach prywatnych. Klasy szkolne mieściły się w budynku starej szkoły (ob. ul. Węgierska 8) oraz w wynajmowanych pomieszczeniach w kamienicach prywatnych. W 1905 roku, po przeniesieniu się siedziby Sądu Powiatowego do nowego obiektu, na cele szkolne przeznaczono również piętro bieckiego ratusza, następnie szkoła mieściła w części pomieszczeń dawnego grodu starościńskiego (przebudowanego pod koniec XIX wieku na obszerną willę). Zwierzchność Gminna w Bieczu, od samego początku funkcjonowania szkoły żeńskiej, miała w planach budowę nowego obiektu z przeznaczeniem na cele szkolne, jednak z uwagi na obciążenia kredytowe zasięgnięte na budowę a następnie modernizację budynku szkoły mieszanej (kredyt przyznany w 1890 roku na okres 20 lat), musiała je przesunąć. W 1910 roku Gmina uzyskała nowy kredyt w kwocie 20.000 koron oraz otrzymała subwencję od Szkolnej Rady Krajowej. Rada Szkolna Miejsowa otrzymała od Zwierzchności Gminnej reprezentowanej przez burmistrza dra Ludwika Katyńskiego, plac pod budowę w pobliżu rynku, przy ul. ówczesnej Andrzeja Potockiego (ob. ul. Grodzka). Przedsięwzięciem koordynował kierownik szkoły żeńskiej Jan Drycz. Budowę rozpoczęto w 1911 roku, trwała do 1914 roku – uroczyste otwarcie szkoły planowano na 1 września 1914 roku. Po wybuchu I wojny światowej w pełni już wyposażony budynek zajęty został na potrzeby wojsk austro-węgierskich, następnie stacjonowały w nim wojska rosyjskie. W czasie pięciomiesięcznej okupacji obiekt został zdewastowany, spalone zostało całe jego wyposażenie, zniszczona została stolarka okienna i drzwiowa, wydarto podłogi. Po przesunięciu się frontu w maju 1915 roku w szkole utworzono obóz dla jeńców serbskich, którzy pracowali przy odbudowie infrastruktury zniszczonej w czasie działań wojennych. Do swej pierwotnej funkcji budynek powrócił dopiero w 1918 roku. Nowym kierownikiem szkoły został wówczas Justyna Majewska, pracująca w niej dotychczas jako nauczycielka.

2. Forma architektoniczna

Budynek dawnej Szkoły Żeńskiej w Bieczu, jest jednym z najcenniejszych zabytków architektury związanej z budownictwem przeznaczonym dla użyteczności publicznej, zarówno w Bieczu jak i w całym regionie.

Budynek dawnej szkoły żeńskiej jest wyjątkowym przykładem galicyjskiej architektury szkolnej w okresie jej największego rozkwitu. Schematy i plany architektoniczne budynków szkolnych, opracowywane w krajowych pracowniach skupiających najlepszych architektów i budowniczych na zlecenie i we współpracy z Radą Szkolnej Krajowej we Lwowie, najczęściej miały charakter utylitarny i realizowane były sztampowo na terenie całej Galicji. Szczególnie dotyczyło to inwestycji szkolnych na terenach wiejskich i w miasteczkach, gdyż w większych miastach realizowano zazwyczaj projekty indywidualne. Zdarzały się jednak wyjątki od powyżej reguły a do nich należały między innymi dwa budynki szkolne – przedmiotowa szkoła w Bieczu i dawna szkoła żeńska w Brzozowie (obecnie Zespół Szkół Ekonomicznych). Obydwa zostały zrealizowane według tego samego projektu (z nieznacznymi różnicami na poziomie wykonawczym), stylistycznie podtrzymującego tendencje historyzujące – powszechne w zastosowaniu w przypadku obiektów użyteczności publicznej na terenie Monarchii Austro-Węgierskiej – urozmaicone jednak o elementy nawiązujące do secesyjnych motywów zdobniczych.

Przedmiotowy budynek pierwotnie założony był na planie podłużnym w formie litery F, piętrowy, częściowo podpiwniczony (od strony wschodniej). Według historycznego układu na parterze mieściły się 2 klasy lekcyjne, pokój nauczycielski oraz autonomiczne, 3-pokojowe mieszkanie dla kierownika szkoły z kuchnią i zapleczem gospodarczym. Na pierwszym piętrze (klatka schodowa umiejscowiona w ryzalicie w elewacji tylnej) mieściło się 5 klas lekcyjnych oraz niewielkie pomieszczenie o centralnym położeniu (nad wejściem głównym i

korytarzem na parterze). Zaplecze sanitarne było umiejscowione w osobnym budynku na podwórzu szkolnym (rozebranym na przełomie XX i XXI wieku). Budynek szkolny zniszczony z cegły czerwonej pochodzącej najpewniej z miejscowej cegielni Stein & Kurz, otynkowany, dach wielopołaciowy kryty blachą ocynkowaną na rąbek stojący. Wszystkie elewacje tynkowane – obecnie tynk w kolorze szarym, opaski okienne malowane na biało, pierwotnie elewacje malowane w co najmniej dwóch kolorach. Elewacja frontowa 9 osiowa, korpus główny ujęty po bokach dwoma skrzydłami (wschodnie w formie wysłużonej wychodzące poza linię elewacji tylnej). W osi centralnej ryzalit z szczytem wieńczącym zamkniętym profilowanym, wydatnym gzymsem, w szczycie umieszczony oculus ujęty stiukową oprawą w formie opaski. Okna na parterze prostokątne, na pierwszym piętrze zamknięte łukiem odcinkowym. Elewacja frontowa posiada bogatą dekorację: opaski nad i podokienne, płyciny, profilowane gzymsy z stiukowymi fryzami, stiukowe formy rzeźbiarskie o motywach roślinnych i antropomorficznych. Po II wojnie światowej dokonano w bryle budynku pewnych modyfikacji – zamurowano przestrzeń pomiędzy skrzydłem w elewacji tylnej a ryzalitem zyskując w ten sposób dwa dodatkowe pomieszczenia (na parterze i piętrze). W elewacji frontowej zlikwidowano główne drzwi wejściowe we frontowej elewacji, usunięto również schody (od tego czasu wejście główne do szkoły znajduje się przez wspomniana powyżej dobudówkę znajdującą w elewacji tylnej).

2. Stan zachowania, przyczyny zniszczeń.

Co do oceny obecnego stanu elewacji obiektu należy uznać, że jest w złym stanie. Najpoważniejszą przyczyną jest to, że od wielu lat nie podejmowano żadnych prac remontowo - konserwatorskich. Należy przyjąć, że nawet nie przeprowadzano bieżących prac zabezpieczających, co na skutek oddziaływania czynników atmosferycznych prowadziło do zamakania tynków. Następuje działanie nie tylko opadów atmosferycznych i zawilgocenie, ale również rozkład mechaniczny zamarzającego wilgotnego podłoża oraz chemiczny spowodowany solami krystalizującymi z roztworów. W wyniku działania tych czynników nastąpiła dezintegracja tynków, częściowo cegieł oraz łączącej je spoiny. Zawilgocone mury poddane działaniu niskich temperatur uległy degradacji. W wielu miejscach uwidacznia się ich odpadanie, złuszczenie. Liczne partie ścian pozbawione są wypraw tynkarskich. Zaprawa wiążąca cegły w niektórych miejscach uległa destrukcji tracąc swoje właściwości konstrukcyjne i osypuje się pod dotknięciem. Spowodowało to widoczne gołym okiem ubytki wątku ceglanego. Detale architektoniczne uległy powolnym procesom destrukcji.

Ściany zewnętrzne w dolnych partiach szczególnie od strony zachodniej i północnej są mocno zawilgocone. Prawdopodobną przyczyną zawilgocenia ścian jest brak lub zniszczona jest izolacja pionowa. Budynek nie posiada również izolacji poziomej. Brak prawidłowego odwodnienia powierzchniowego, oraz uszczelnienia styku budynku z utwardzoną powierzchnią terenu.

Duża wilgotność murów od strony zachodniej uniemożliwiają obecnie eksploatację pomieszczeń w tej części budynku.

W ostatnim czasie przeprowadzono remont dachu z wymianą pokrycia co częściowo powstrzymało destrukcję gzymsu wieńczącego.

Na podstawie przytoczonych wyżej spostrzeżeń należy mieć na uwadze jak najszybsze podjęcie kompleksowych prac remontowo-konserwatorskich całego obiektu.

3. Strategia konserwatorska.

Ściany piwnic i fundamentowe.

Pierwszymi krokami jakie należy podjąć jest wykonanie pod nadzorem archeologicznym odkrywek i badań architektonicznych oraz wykonanie oceny mykologicznej stanu ścian fundamentowych. Należy rozpoznać czy budynek posiada izolację pionową wykonaną np. z nieprzepuszczalnej warstwy gliny ilastej. Należy również wykonać badania geotechniczne celem sprawdzenia naporu i poziomu wód gruntowych.

Na obecnym etapie należy usunąć opaskę przy budynku wykonaną z betonowych płyt chodnikowych i wykonać profilowanie terenu z obniżeniem do stanu pierwotnego przy ścianach od strony północnej i zachodniej. W partii cokołowej należy skuć odparzone i zawilgocone tynki.

Na podstawie przeprowadzonych badań należy wykonać odrębne opracowanie na wykonanie izolacji części podziemnej budynku i uzyskać stosowne pozwolenia od WUOZ oddział w Nowym Sączu.

Tynki i dekoracja sztukatorska.

Planowane prace konserwatorskie będą zmierzać przede wszystkim do powstrzymania dalszej degradacji wypraw tynkarskich i detali architektonicznych. W trakcie prac wyeliminowane zostaną przyczyny zniszczeń a elewacja zostanie ukazana w stanie pierwotnym. Do tego celu posłuży fotografia z widokiem na budynek z 1940 r. pokazująca pierwotną kolorystykę obiektu z charakterystycznym elementem w postaci ciemnych pilastrów.

Zakłada się wykonanie pełnego zakresu prac – zarówno konserwację techniczną jak i estetyczną. Pierwszym etapem prac będzie postawienie rusztowania. Wówczas możliwe będzie precyzyjne przeglądnięcie tynków i detali architektonicznych pod kątem ich osłabienia, ilości nawarstwień czy odspojień od podłoża. Wszystkie powierzchnie tynków gładkich, boniowań, sztukaterii zostaną oczyszczone z nawarstwień – szczególnie z cienkiej nakrapianki cementowej. Jako podstawowa metoda zostanie tu zastosowana metoda usuwania mechanicznego przy pomocy szpachelek, noży szewskich, narzędzi sztukatorskich. Miejscami można powierzchnie zwilżyć parą wodną zmniejszając pylenie i rozluźniając spójność warstw malarskich ze zważoną skorupką cementowej nakrapianki.

Prace te należy prowadzić ostrożnie, ponieważ zaprawa w płaszczyznach profili sztukatorskich może być odspojona od podłoża, co grozi ich odpadnięciem. Jeżeli wyprawy posiadają odparzenia, w miejscach tych należy wcześniej wykonać zastrzyki podklejające. W partiach gdzie nastąpiła destrukcja wypraw tynku należy go usunąć i odtworzyć w pierwotnej formie. Dotyczy to powierzchni gładkich, boni i profili ciągnionych. Profile ciągnięte należy odtworzyć z narzutu z zastosowaniem zapraw sztukatorskich, uzyskując powierzchnie zgodnie z oryginałem.

4. Program prac konserwatorskich.

COKÓŁ I ŚCIANY FUNDAMENTOWYCH.

- Skucie tynków w partii cokołowej;
- Rozebranie opaski z płyt betonowych przy ścianie północnej i zachodniej;
- Wykonanie badań architektonicznych (wykonanie odkrywek) pod nadzorem archeologicznym;
- Wykonanie badań geotechnicznych gruntu;
- Wykonanie oceny mykologicznej ścian fundamentowych;
- Opracowanie programu prac konserwatorskich izolacji części podziemnej budynku;

PARTIE TYNKÓW

- Po ustawieniu rusztowań wykonanie szczegółowych odkrywek i badań, co do pierwotnej kolorystyki.
- Zabezpieczenie otworów okiennych przed etapem czyszczenia przez o klejenie taśmami, foliami polietylenowymi lub miękkimi płytami pilśniowymi.
- Osluchanie powierzchni i w razie konieczności wykonanie zastrzyków podklejających. Wykonanie zastrzyków w miejscach odparzeń (np: zastosowanie dyspersji Primal AC-33) oraz wypełnienie pustek z zastosowaniem np. wapna syntetycznego (np. Ledan TB-1).
- Oczyszczenie pierwotnej powierzchni tynków na powierzchniach dekoracji sztukatorskich. Zastosowanie metody mechanicznej – dłutka, szpachelki, szewskie noże. Wspomagająco zastosowanie pary wodnej pod ciśnieniem.
- Usunięcie odparzonych i rozluźnionych partii tynków.
- Usuwanie cementowanych i zdeintegrowanych partii tynku w strefach przyziemia.
- Odpylenie sprężonym powietrzem i zmycie powierzchni odsłoniętego muru ceglanego wodą pod ciśnieniem.
- Wykonanie niezbędnych prac murarskich – wymiana uszkodzonych cegieł, przemurowanie obluźwanego wątku. Do prac murarskich zastosowana będzie cegła pełna, bez wad i pęknięć w odpowiednim stopniu wypalenia. Przemurowania należy wykonać na tradycyjnej zaprawie wapienno-piaskowej, z zachowaniem wiązania wątku.
- W partiach osłabionego podłoża murowego – wątku ceglanego- zaleca się wzmocnienie powierzchni. Zabieg można wykonać preparatami gruntującymi np. Sylitol Koncentrat firmy Caparol (rozcieńczony w wodzie 2:1), Spezial Fixativ – Keim lub podobnym.
- Naniesienie obrutki szczepnej np. Sanova Vorspritzer firmu Baumit.
- Założenie tynków solochłonnych w partiach cokołowych
- Założenie nowych tynków. Zaleca się zastosowanie tynków z zawartością trasy – Sanova Einlagen Trassputz firmy Baumit lub podobne. Tynki te nanoszone mogą zostać maszynowo lub ręcznie pamiętając o odpowiednim napowietrzeniu masy.
- Przy tynkach solochłonnych nie przekraczać jednorazowo grubość 2,5 cm.
- Opracowanie powierzchni ścian cienkowarstwowym tynkiem filcowanym. Zastosować można zaprawę mineralną np. Fainputz firmy Remmers lub podobną. Powierzchnia docelowo winna być filcowana do uzyskania odpowiedniej struktury naturalnego tynku mineralnego.
- Opracowanie kolorystyczne powierzchni tynków. Powierzchnia tynku po założeniu warstwy filcowanej posiadać będzie kolorystykę starej bieli. Ostateczną kolorystykę ustalić z Inwestorem i Projektantem. Do wymalowań zaleca się zastosowanie farby krzemianowej np. Silikatfarbe D firmy Remmers, Soldalit firmy Keim lub podobnej.

PARTIE PROFILI CIĄGNIONYCH ORAZ DETALI SZTUKATORSKICH

- Dezynfekcja powierzchni. Neutralizacja mikroflory bakteryjnej, grzybów, porostów. Zastosowanie środka antyseptycznego (np. Sterylan D firmy Coverax, BFA Remmers lub t.p.).
- Wzmacnianie osypujących się partii sztukatorskich – zastosowanie np. hydrofilnej żywicy krzemooorganicznej KSE 300 Firmy Remmers.
- Wykonanie zastrzyków w miejscach odparzeń (np: zastosowanie dyspersji Primal AC-33) oraz wypełnienie pustek z zastosowaniem np. wapna syntetycznego (np. Ledan TB-1).
- Montaż (w razie konieczności) oderwanych od podłoża elementów sztukatorskich na kotwach z

zastosowaniem mrozoodpornej zaprawy mineralnej.

- Zdjęcie profili i szablonów do dalszej rekonstrukcji.
- Usunięcie zacierki cementowej, oraz nawarstwień - zastosowanie metody mechanicznej.
- Oczyszczenie powierzchni detalu architektonicznego z zabrudzeń atmosferycznych - zastosowanie mycia wysokociśnieniowego na gorąco – zastosowanie wytwornicy pary.
- Wykonanie dezynfekcji detali architektonicznych w miejscach porastanych lub narażonych na porastanie przez mikroorganizmy poprzez spryskanie preparatem biobójczym.
- Usuwanie zdeintegrowanych partii detali architektonicznych i profili ciągnionych.
- Wzmacnianie osłabionego podłoża murowego – wątku ceglanego- zaleca się wzmocnienie powierzchni. Zabieg można wykonać preparatami gruntującymi np. Sylitol Koncentrat firmy Caparol (rozcieńczony w wodzie 2:1), Spezial Fixativ – Keim lub podobnym.
- Naprawa ubytków w detalu architektonicznym, w tym częściowe wykonanie nowych jego partii metodą profili ciągnionych z wykorzystaniem specjalistycznych materiałów do rdzeni, np. zaprawą Stiucomono firmy Baumiť czy Zaprawa Sztukatorska Podkładowa – Optosan Stuckogrob firmy Optolith.
- Wyprawa powierzchni detalu sztukatorskiego szpachlówką mineralną drobnoziarnistą, np. Keim Universalputz-fein, Zaprawa Sztukatorska Wierzchnia – Optosan Stuckofein firmy Optolith.
- Rekonstrukcja niektórych elementów sztukatorskiego wystroju metodą odlewu i montaż elementów z zastosowaniem zbrojeń nierdzewnych prętów i kotew oraz kleju mineralnego.
- Opracowanie kolorystyczne detalu architektonicznego na podstawie propozycji wykonawcy prac i zatwierdzonych przez komisję konserwatorską. Zaleca się zastosowanie farb krzemianowych np. KEIM Granital.

O p r a c o w a ł :

mgr inż. arch. **Grzegorz Bajorek**